

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОРГАНІЗАЦІЯ СПІВПРАЦІ ЗДО З РІЗНИМИ СОЦІАЛЬНИМИ
ІНСТИТУЦІЯМИ**

Освітня програма: «Дошкільна освіта»

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “...” _____ 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання
5. Компетентності
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Організація співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Викладач (і)	
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	
Формат дисципліни	Очна/заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Освітній компонент «Організація співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями» відноситься до циклу професійної підготовки і належить до дисциплін вільного вибору студентів. Навчальна дисципліна спрямована на підготовку майбутніх вихователів ЗДО до співпраці з різними соціальними інституціями, а також на формування їх професійної компетентності, здатності до суб'єкт-суб'єктної взаємодії.</p> <p>Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Організація співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями» має міждисциплінарний характер, базується на теоретичних напрацюваннях і практичному досвіді загальної та дошкільної педагогіки, загальної психології, фахових методик тощо.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета навчальної дисципліни – набуття майбутніми вихователями знань про особливості співпраці з батьками вихованців, оволодіння технологіями налагодження ефективної педагогічної взаємодії з батьківською спільнотою, яка сприятиме ефективності освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оволодіння знаннями про соціальні інститути, їх різновиди та класифікації, а також організаційно-функціональні особливості; - ознайомити здобувачів вищої освіти з головними соціальними інститутами: сім'єю й родиною, їх типи, функції та стилі сімейного виховання; - підготувати майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до використання технологій партнерської взаємодії в професійній діяльності; - озброїти практичними вміннями та навичками спілкування з дітьми, батьками та колегами як рівноправними партнерами по освітньому процесу; - оволодіння вміннями знаходити різноманітні шляхи співпраці з родинами; - спонукати майбутніх магістрів дошкільної освіти до саморозвитку, самоосвіти, професійної самореалізації та творчого підходу у професії. 	
4. Компетентності	
<p><i>Загальні компетентності</i></p> <p>КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>КЗ-5. Здатність працювати в команді.</p> <p>КЗ-7. Здатність виявляти, ставити й вирішувати проблеми.</p> <p>КЗ-8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i></p> <p>КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.</p> <p>КС-4. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти.</p>	

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

5. Результати навчання

- 5.1. Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.
- 5.2. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології, генерувати нові ідеї в організацію освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.
- 5.3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів
- 5.4. Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності
- 5.5. Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії
- 5.6. Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини
- 5.7. Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти
- 5.8. Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.
- 5.10. Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт - суб'єктної взаємодії
- 5.12. Уміти планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти
- 5.13. Визначати проблему та понятійний апарат дослідження в сфері дошкільної освіти, збирати та аналізувати необхідну інформацію з різних джерел

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 90 год

Вид заняття	загальна кількість годин
Лекції	12/4
Практичні	18/6
Самостійна робота	60/80

Ознаки курсу

семестр	спеціальність	курс (рік навчання)	Обов'язковий/вибірковий
II	012 Дошкільна освіта	перший	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	---------------	------------	---------------	-------------	------------------

Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями

Тема 1. Соціальні інститути, їх різновиди та освітні можливості Поняття про соціальні інститути, їх різновиди та класифікації.	Лекція, практичне заняття	[4; 16]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного	5 балів	До наступного заняття за розкладом
--	---------------------------	---------	---	---------	------------------------------------

<p>Теоретичні засади взаємодії соціальних інститутів в освіті дітей дошкільного віку. Організаційно-функціональні особливості діяльності соціальних інститутів. Сфери освітнього впливу соціальних інститутів. Соціальне виховання: організація соціального досвіду, освіта, індивідуальна допомога.</p>			<p>заняття, підготувати презентації</p>		
<p>Тема 2. Сім'я та родина як головні соціальні інститути Сім'я як специфічна педагогічна система та мікрофактор соціалізації. Типи сімей. Функції сім'ї. Сімейне виховання, його стилі. Основні трансформації сучасної української сім'ї. Взаємодія освіти та сім'ї у вихованні дітей. Педагогічне просвітництво батьків.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[1; 3; 7]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, підготувати презентації</p>	<p>5 балів</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 3. Соціально-педагогічне значення співпраці батьків і педагогів у процесі виховання і навчання дітей. Цінність залучення родини до освітнього процесу. Позитивне значення педагогічного партнерства закладів освіти та сімей для дітей, педагогів, батьків.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[2; 9;11; 15]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, підготувати проект впровадження інноваційної технології</p>	<p>5 балів</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

<p>Тема 4. Суб'єкти партнерської взаємодії в педагогічній системі Рівень партнерської взаємодії «Педагог-батьки»: сутність та специфіка умов закладу дошкільної освіти. Професійна взаємодія педагогів закладу дошкільної освіти. Психофізіологічний аспект народження партнерства.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>[1; 3; 15]</p>	<p>Підготуватися до практичного заняття з елементами тренінгу</p>	<p>5 балів</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Змістовий модуль 2. Реалізація технологій інтегральної взаємодії учасників освітнього процесу в дошкільній освіті</p>					
<p>Тема 5. Особистісно-професійна готовність майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти до освітньої діяльності з сім'ями дітей дошкільного віку. Сутність професійної діяльності вихователя ЗДО. Структура готовності майбутніх фахівців дошкільних закладів до освітньої діяльності з сім'ями дітей: компоненти, критерії і показники їх сформованості. Мотиваційна готовність майбутніх педагогів ЗДО до означеної взаємодії. Професійні та особистісні якості майбутнього педагога, значущі для реалізації означеного виду діяльності: альтруїзм, етичність, самореалізація, любов до людей. Основні шляхи професійного самовдосконалення</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[2; 4; 5; 8; 9; 12]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, підготувати презентації, інтелект-карти</p>	<p>5 балів</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

вихователя.					
<p>Тема 6. Особистісно-орієнтоване спілкування вихователя закладу дошкільної освіти із дітьми дошкільного віку та батьками.</p> <p>Специфіка спілкування вихователя з дітьми дошкільного віку та батьками. Особливості реалізації особистісно-орієнтованого підходу у процесі спілкування. Модель оптимального спілкування педагога з дітьми. Психологічні умови оптимізації спілкування педагога з батьками дошкільника.</p>	Практичне заняття	[13;14]	Підготуватися до практичного заняття з елементами тренінгу, підготувати індивідуальні завдання	5 балів	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 7. Педагогічна взаємодія вихователя з сім'ями дітей: методологічний аспект.</p> <p>Специфіка організації індивідуальних, підгрупових та фронтальних форм роботи з батьками. Залучення батьків до цікавих видів діяльності (гуртки, консультативні центри, педагогічна психотерапія, рольова гра, інтерактивний театр).</p>	Лекція, практичне заняття	[4; 8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, підготувати індивідуальні завдання	5 балів	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 8. Освітня діяльність вихователя ЗДО в мультидисциплінарній команді.</p> <p>Специфіка освітньої діяльності вихователя у мультидисциплінарній команді. Механізм</p>	Лекція, практичне заняття	[1; 19; 20]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття з елементами тренінгу, підготувати презентації,	5 балів	До наступного заняття за розкладом

співпраці вихователя з фахівцями освітньої сфери. Основні форми роботи вихователя в мультидисциплінарній команді: індивідуальна робота, сімейне консультування, тренінги розвитку життєвих навичок, групи взаємодопомоги та взаємопідтримки, психокорекційні групи.			індивідуальні завдання		
Тема 9. Методи оптимізації діяльності педагогічного колективу ЗДО Особливості взаємодії членів педагогічного колективу закладу дошкільної освіти. Інтерактивні методи як засіб розвитку креативності педагогів. Соціально-педагогічне партнерство.	Практичне заняття	[4; 6; 9]	Підготуватися до практичного заняття, підготувати презентації, індивідуальні завдання	5 балів	До наступного заняття за розкладом
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Семестр II Вид контролю – екзамен Максимальна оцінка – 100 балів (практичні заняття – 5x9=45 балів, контроль самостійної роботи – 5 балів, екзамен – 50 балів). Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту).				
Вимоги до письмових робіт	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування				
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 45 балів				
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50% завдань				
8. Політика курсу					
Дотримання політики доброчесності. Лекційні заняття не відпрацьовуються, знання лекційного матеріалу є обов'язковим. Пропущені практичні заняття студент відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані роботу. Для цього використовуються: - усне опитування; - перевірка практичних завдань; - розробка і оприлюднення відео презентацій; - перевірка передбаченої програмою курсу самостійної роботи. Допуском до іспиту є відвідування не менше 50 % занять, результати тестування на					

платформі дистанційного навчання, виконання самостійної роботи. Якщо здобувач не ліквідував заборгованість та не набрав мінімальну кількість балів (25 балів) він може бути рекомендований на повторне вивчення даної дисципліни.
Викладання курсу базується на активній взаємодії між учасниками освітнього процесу.

9. Рекомендована література

1. Андрощук І. В. Взаємодія як педагогічна категорія. *Педагогічний дискурс*. 2013. Вип. 14. С. 15-19.
2. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. Богуш; Авт. кол-в: Богуш А., Беленька Г., Богиніч О. та ін. Київ : Видавництво, 2012. 26 с.
3. Взаємодія ДНЗ та сім'ї / уклад. О. А. Рудік, І. В. Молодушкіна. Харків : Вид. група «Основа», 2013. 222, [2] с.
4. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : посібник для студентів вищих навчальних закладів. Дрогобич : Коло, 2006. 326 с.
5. Вірна Ж. П., Мудрик А. Б. Особистісна вимогливість професіонала : теорія, практика, методи вивчення : монографія. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2014. 255 с.
6. Гаврилук Н. Г. Використання інноваційних технологій в роботі з батьками : методичний посібник. 2012. С. 35.
7. Грейліх О. О. Формування міжособистісної професійної взаємодії у майбутніх педагогів. *Наука і освіта*. 2008. № 45. С. 77.
8. Дубасенюк О. А. Концептуальні підходи до професійно-педагогічної підготовки сучасного педагога. Житомир : Житомир. держ. пед. ун-т, 2003. 193 с.
9. Задорожня Л. П., Титаренко С. А. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу : навчальний посібник 2-ге вид. Суми : Університетська книга, 2010. 319 с.
10. Закон України «Про дошкільну освіту». URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
11. Ковтун О. Єдиний освітній простір для педагогів, батьків та їхніх дітей. *Практика управління дошкільним закладом*, 2014. № 4. С. 7-15
12. Косенко Ю. М. Підготовка майбутніх вихователів до педагогічної взаємодії. URL: http://ps.stateuniversity.ks.ua/file/issue_65/66.pdf.
13. Коць М. Комунікативна компетентність як складова професіоналізму майбутнього педагога. *Практична психологія та соціальна робота*. 2007. №1. С. 52-55.
14. Кравчинська Т. С. Педагогіка партнерства – основні ідеї, принципи та сутність. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/pdf>
15. Методичні рекомендації щодо організації взаємодії. URL: osvitanemirov.com.ua > 15-doshkilni-navchalni-zaklad
16. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навч. посібник. Вид. 5-ге, доп. і перероб. Київ : 2007. 656 с.
17. Організація роботи з батьками дітей дошкільного віку: нормативно-правові документи. *Практика управління дошкільним закладом*. 2012. № 2. С.68-75.
18. Остапйовська Т. П. Використання педагогіки партнерства у педагогічному досвіді В.О. Сухомлинського. *Збірник тез виступів учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми реформування дошкільної та початкової освіти України у контексті євроінтеграційних процесів»*. Рівне : РВЦ МEGУ імені академіка Степана Дем'янука, 2019. С. 11-15.
19. Розлуцька Г. М. Взаємодія з батьками учнів у реалізації педагогіки партнерства у розрізі концепції «Нова українська школа». *Педагогічні інновації у фаховій освіті. Збірник наук.праць. Вип. 10*. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2019. С. 157-162.
20. Розлуцька Г. М. Педагогіка партнерства як стрижень професійності педагога нової формації. *Зб. тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції*,

Викладач